

Constantijn reist naar Venetië – 400 jaar later

1 / Den Haag, 25 april 1620

Het moet een drukte van belang zijn geweest, die 25ste april 1620 aan het Voorhout in Den Haag. Kort na het middaguur vertrok daar een diplomatiek gezantschap van de Staten-Generaal, bestaande uit iets meer dan 20 mannen, in zes rijtuigen richting Utrecht. Aan het hoofd van de missie stond François van Aerssen (1572-1641), de topdiplomaat van de Republiek der Verenigde Nederlanden in die dagen.

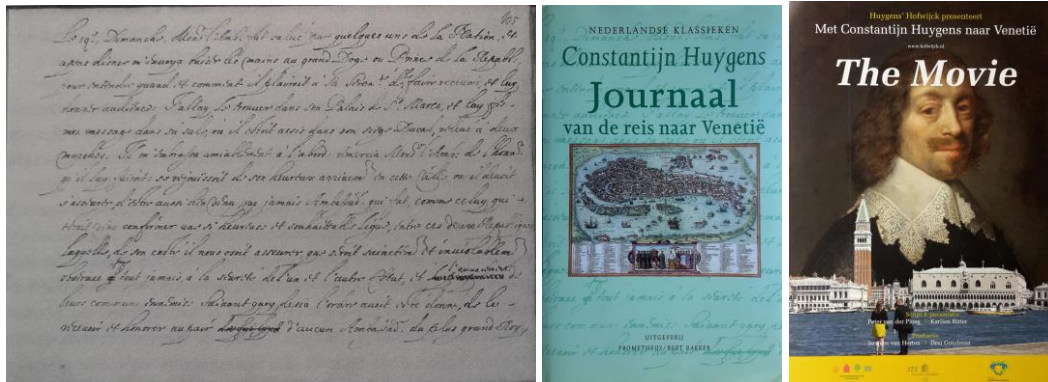
Wat was zijn opdracht? Het was 1620, het een-na-laatste jaar van het Twaalfjarig Bestand dat een rustperiode was geweest in de strijd tegen katholieke Spanje. De kans dat de vijandelijkheden het jaar erop weer zouden beginnen was levensgroot, daarom werden de betrekkingen met protestantse vorsten aangehaald en zo mogelijk bondgenootschappen gesloten. De Republiek Venetië was in dit opzicht een uiterst interessante partner, want rijk en in militair opzicht machtig. Beide partijen hadden recent een overeenkomst gesloten waarbij ze beloofden elkaar financieel en militair bij te staan mocht het tot een strijd met Spanje komen. De Venetiaanse ambassadeur in de Nederlanden had zijn handtekening al gezet, nu werd Van Aerssen naar Venetië gestuurd om daar hetzelfde te doen namens de Republiek. Met enig vertoon, zodat de wereld zou zien dat het die Hollanders en Venetianen menens was.

Onder de jongelieden die door Van Aerssen waren toegelaten tot zijn gevolg bevond zich de 23-jarige Constantijn Huygens. Als dichter een aanstormend talent, in maatschappelijk opzicht al enige tijd op zoek naar een betrekking, het liefst van enig niveau. Van Aerssen benoemde hem tot secretaris van het gezantschap. Dat Constantijn voor een talenwonder doorging en ook vloeiend Italiaans sprak zal hierbij hebben meegespeeld. Dat Christiaan Huygens sr., Constantijns vader, secretaris was bij de Raad van State én dat de families Huygens en Van Aerssen overburen waren aan het Haagse Voorhout zal ongetwijfeld hebben geholpen. Maar hoe dat ook zij, het was aan Constantijn om tijdens de lange, zware en op momenten gevaarlijke reis te bewijzen dat hij de juiste keuze was geweest.

Wij beschikken over een gedetailleerd beeld van de reis. Constantijn besloot namelijk een reisjournaal bij te houden, waarin hij dagelijks nauwgezet noteerde waar hij was, wat hij zag en vaak ook nog wat hij daarvan vond. Hij deed dat in het Oudfrans, indertijd de taal van de diplomatie. Hij was immers voor de duur van de reis de rechterhand van een diplomaat!

Het handschrift van dit reisjournaal wordt bewaard in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. Het werd nooit uitgegeven, pas in 2003 verscheen het als boek, vertaald en ingeleid door Huygenskenner Frans Blom. En in 2017 maakte Huygens' Hofwijck, in samenwerking met Jacques van Hertem en Desi Goudman, in Constantijns voetsporen een gefilmde documentaire van de reis.

Wat gaan wij nu doen? Tijdens de periode dat Constantijn op pad was, van 25 april tot en met 7 augustus, plaatsen we op gezette tijden een stukje reisverslag: over plekken die Constantijn bezocht, mensen die hij ontmoette, over de perikelen van het reizen door een Europa in oorlog. Steeds op de dag af dat hij het meemaakte, maar dan 400 jaar later. We kiezen ook onderwerpen die niet voor de film werden geselecteerd, en geven wat meer achtergronden bij de tekst van het reisverslag. Wat vanzelfsprekend wel ons uitgangspunt blijft.

Van Aerssen is inmiddels met zijn medewerkers vertrokken uit Den Haag. Via Bodegraven, Utrecht, Nijmegen – waar ze met de veerpont de Rijn oversteken – Kleef, Moers en Neuss zullen ze op 30 april in Keulen arriveren. Daar ontmoeten wij ze weer, op vrijdag 1 mei.

Peter van der Ploeg